

20.søndag efter trinitatis 2015, (292-416-44/701-101-611)

Urolige hjerte!

Hvad fejler dig dog?

Hvi gør du dig smerte,
du ej har behov?

Godt at vi lige har sunget sådan – for dagens læsning kan nok få en til at frygte sin skæbne.

Når man hører Kongens ildevarslende spørgsmål: ”Min ven, hvordan er du kommet ind uden bryllupsklæder?” så er det vel ikke så mærkeligt, at synderen ikke kunne svare for sig - men tav.

En forseelse, der fik Kongen til at få ham bundet på hænder og fødder og kastet ud i mørket.

Og ”Dér skal der være gråd og tænderskæren. Thi mange er kaldet, men få er udvalgt.«

Vi kender det jo så godt fra vores eget liv. Ja, her taler jeg nu kun på egne vegne. F.eks. den gang i skolen, hvor man kunne blive straffet ved at blive sat uden for døren – og ak og ve det blev jeg tit! Og der stod man så – synlig for enhver og gøs ved tanken om, at skoleinspektøren skulle komme forbi, medens man stod der ude på gangen.

Det skete jo tit, at den ulykke også skulle overgå én. Og så lød det ildevarslende: ”Hvorfor står du her?” – og man blev tavs – det skulle hales ud af én – og så måtte man gå til bekendelse.

Som om det ikke var nok at man var en slyngel i lærens øjne – men nu også blev det på allerhøjste plan - hos inspektøren.

Moralen er vel set med de voksnes øjne – gør hvad der forlanges af dig – skyd ikke med elastikker i timen – sid pænt – opfør dig ordentligt! Lyt, arbejd og lær.

Det er egentlig ikke så mærkeligt – at vores Guds billede har det med at ligne det gammeltestamentlige Guds billede – den straffende og velsignede Gud – den Gud, der kræver underkastelse og ofre. Den Gud, der stryger dig med hårene, når du gør hans vilje, og straffer dig, når du synder.

Nu talte Jesus – han som skulle bære al verdens synd - ikke i lignelser for at skjule noget – eller gøre det svært for tilhørerne. Tværtimod fortalte han lignelserne for at åbenbare noget – og det for den tid på en enkel og forståelig måde.

For Jesu lignelser har deres rod i den konkrete situation – som han stod i, da han fortalte dem. Men sådan har vi ikke fået dem overleveret – derimod har vi fået dem overleveret i den sammenhæng, ur-kirken stod i.

Lignelserne er således sat ind i en forkyndelse og belæring af menigheden. Og dagens lignelse er ingen undtagelse.

Slutningen på dagens glædelige budskab om manden der ikke have bryllupsklæderne på, er et godt eksempel på evangelistens tolkning af den overleverede lignelse.

”Kast ham ud i mørket udenfor. Der skal der være gråd og tænderskæren. Thi mange er kaldet, men få er udvalgt.«

Man kan just ikke påstå at lignelsen ligefrem beretter om - at få er udvalgte. Tværtimod er der kun én sydebuk blandt de mange gæster. Der skal åbenbart statuere et eksempel. Det vender jeg tilbage til.

Nu står den samme lignelse også hos evangelisten Lukas, og her slutter den helt anderledes end hos Matthæus, for da de først indbudte har takket nej står der:

”Da blev husets herre vred og sagde til tjeneren: Gå straks ud på byens gader og stræder og hent de fattige, vanføre, blinde og lamme herind.

Og tjeneren meldte: Herre, det er sket, som du befalede, men der er stadig plads. Så sagde herren til tjeneren: Gå ud på vejene og langs gærderne og nød dem til at komme, så mit hus kan blive fyldt. For jeg siger jer: Ingen af de mænd, som var indbudt, skal smage mit måltid.«

Her er det tydeligt, at lignelsen handler om den nye pagt ved Kristus og er fortalt som forsvar mod de skriftkloge og deres gamle pagt med Gud. En lignelse om at omvende sig.

En forkyndelse af et frihedsbudskab for de forpinte og fortabte, dem som ikke kan leve foruden Guds nåde.

Fortalt af den menneskesøn – som siden hen skulle bære alverdens synder, ham der sagde: »De raske har ikke brug for læge, det har de syge. Gå hen og lær, hvad det vil sige: ›Barmhjertighed ønsker jeg, ikke slagtoffer.‹ Jeg er ikke kommet for at kalde retfærdige, men syndere.«

Matthæus får med sin slutning lagt vægten på Matthæusmenighedens moral – gjort den til en moraliserende formaning. Og dermed væk fra lignelsens egentlige budskab om kaldelsen til den store Nadver, – en fortælling om de sidste tider – om Guds rige.

En lignelse fortalt af Jesus til de ikke omvendte – til de tøvende – fortalt til skaren.

Man kan vel ikke fortænke nogen i – at se sit snit til at bruge slutning af dagens glædelige budskab til en forkyndelse af evig fortabelse.

Men også til dem lyder Kristi ord: ›Barmhjertighed ønsker jeg, ikke slagtoffer.‹ Jeg er ikke kommet for at kalde retfærdige, men syndere.«

Sådan derude på skolens gang kan man føle sig fortabt og angst – og så uendelig ensom. Sådan er det her i livet - både med de små og de store ting.

Men selv om vi her i livet føler os sat udenfor og ikke er fundet værdige til at være indenfor. Så er der en grænseløs kærlighed som når os uanset hvad.

Guds kærlighed og frelse af de fortabte er en kærlighed som når enhver som takker ja til hans indbydelse – og det uanset hvordan du end er.

For sådan var det – én skulle bære alverdens skyld – og nok måtte dette uskyldige offerlam – menneskesønnen - styrte ned i dødens mørke. Men herfra opstod han i herlighed.

Og sådan møder vi ham i dåben for derefter at møde ham i ordet og ved nadverbordet, hvor han møder os som det Guds Lam, der bærer vor synd med ordene: Dette er den ny pagt i mit blod, som udgydes for jer til syndernes forladelse.

Urolige hjerte!

Luk op for Guds fred! og Guds fred er en dronning, og der hvor hun har sit sæde, er Guds Paradis. For der er Guds Ord hørt! Amen